

Maliye Bakanlığına bağlı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından iller bazında bütçe gelir ve gider kalemleri tutulmaktadır.

2013 yılında Türkiye genelinde 81 il içerisinde sadece 12 il devlet tarafından yapılan harcamalar fazla gelir elde etmiştir.

2013 yılında iller sıralamasında ilk sırada Kocaeli gelmektedir. 2013 yılında Kocaeli'nden 41,4 milyar TL gelir elde edilmesine karşılık bu ile toplamda 3,5 milyar TL kamu harcama yapılmıştır. Kocaeli'nde gelirlerin giderleri karşılama oranı %1170'dir.

Gelirlerinin giderlerini karşıladığı iller sıralamasında 2. Sırasında İstanbul gelmektedir. İstanbul'da 2013 yılında toplamda 152 milyar 64 milyon 616 bin TL gelir etmesine karşılık toplamda 17 milyon 545 bin 320 bin kamu harcamalarından pay almıştır.

Kocaeli ve İstanbul'un ardından ise sırasıyla İzmir, Tekirdağ, Mersin, Ankara, Zonguldak, Hatay, Bursa, Antalya, Kırıkkale ve Muğla sıralanmaktadır.

Konya 2013 yılında, 2,6 milyar TL'lik gelir ve 4,6 milyar TL'lik gideri ile toplam il sıralamasında 30. sırada yer almaktadır.

Tablo 1. 2013 Aralık Ayı İller Bazında Merkezi Yönetim Bütçe Gelir ve Giderleri (Bin TL)

S.	Bin TL	2013			
		GELİRLER	GİDERLER	GELİRLERİN GİDERLERİ KARŞILAMA ORANI (%)	AÇIK MİKTARI
1	Kocaeli	41.443.276	3.540.172	1170,7	37.903.104
2	İstanbul	152.064.616	17.545.320	866,7	134.519.296
3	İzmir	37.463.626	8.586.220	436,3	28.877.406
4	Tekirdağ	3.387.417	1.331.167	254,5	2.056.250
5	Mersin	6.882.247	3.471.614	198,2	3.410.633
6	Ankara	54.524.332	34.685.615	157,2	19.838.717
7	Zonguldak	1.760.223	1.134.472	155,2	625.751
8	Hatay	3.679.916	2.460.368	149,6	1.219.548
9	Bursa	7.361.094	5.229.423	140,8	2.131.671
10	Antalya	5.462.859	3.941.869	138,6	1.520.990
11	Kırıkkale	943.680	797.445	118,3	146.235
12	Muğla	1.875.284	1.745.356	107,4	129.928
30	Konya	2.658.681	4.612.371	57,6	-1.953.690

Kaynak: Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü Merkezi Yönetim Mali İstatistik Bültenleri

Kamu harcamalarına karşılık en az katkısı yapan iller ise ağırlıklı olarak Doğu ve güneydoğu Bölgelerinde bulunmaktadır.

2013 yılı Aralık ayı itibarıyla Hakkari’de 46 milyon TL’lik kamu geliri elde edilmesine karşılık 1,3 milyar TL kamu harcaması yapılmıştır. Hakkari, %3,5’lik gelirlerinin giderlerini karşılama oranı ile en katkısı yapan il konumundadır.

Hakkari’nin ardından ikinci sırada ise Tunceli gelmektedir. Tunceli’de 2013 yılında 72 milyon TL’lik kamu geliri elde edilmesine karşılık 668 milyon TL kamu harcaması yapılmıştır.

Hakkari ve Tunceli’nin ardından Mardin, Bingöl, Şırnak, Muş, Kars, Van, Ardahan, Bitlis gelmektedir.

Tablo 2. Aralık 2013’te İller Bazında Merkezi Yönetim Bütçesi En Az Olan İller – Bin TL

S.	Bin TL	2013		
		GELİRLER	GİDERLER	GELİRLERİN GİDERLERİ KARŞILAMA ORANI (%)
1	Hakkari	46.859	1.323.450	3,5
2	Tunceli	72.190	668.298	10,8
3	Mardin	242.797	1.842.440	13,2
4	Bingöl	122.316	886.219	13,8
5	Şırnak	212.478	1.500.853	14,2
6	Muş	149.538	927.223	16,1
7	Kars	173.317	1.061.733	16,3
8	Van	498.585	3.051.709	16,3
9	Ardahan	57.887	347.723	16,6
10	Bitlis	157.128	928.714	16,9

Kaynak: Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü Merkezi Yönetim Mali İstatistik Bültenleri

Yapılan kamu harcamalarının yarısından fazlasını karşılayan iller ise toplamda 20 tanedir. İlk sırada 385 milyon TL’lik gelire karşılık 428 milyon TL’lik harcama miktarı ile Yalova gelmektedir. Yalova’ya yönelik yapılan kamu giderleri, Yalova’dan elde edilen gelirlerin %89,8 tarafından karşılanmaktadır. Yalova’nın ardından ise Manisa, Aksaray, Denizli, Eskişehir, Adana vs. gelmektedir.

Konya’ya bakıldığında ise 2013 yılında 2 milyar 658 milyon 681 bin TL’lik gelir elde edilmiştir. Aynı dönemde Konya’ya 4 milyar 612 milyon 371 bin TL’lik harcama yapılmıştır. Konya’da gelirlerin giderleri karşılama oranı %57,6’dır.

Tablo 3. Gelirlerinin Giderleri Karşılama Oranı %50'nin üzerinde olan iller – Bin TL

S.	Bin TL	2013		
		GELİRLER	GİDERLER	GELİRLERİN GİDERLERİ KARŞILAMA ORANI (%)
1	Yalova	385.024	428.620	89,8
2	Manisa	1.746.486	2.038.497	85,7
3	Aksaray	563.802	669.135	84,3
4	Denizli	1.348.221	1.740.995	77,4
5	Eskişehir	1.851.189	2.415.638	76,6
6	Adana	2.722.567	4.014.443	67,8
7	Gaziantep	1.612.848	2.386.237	67,6
8	Sakarya	1.088.930	1.623.810	67,1
9	Çanakkale	805.589	1.221.582	65,9
10	Kayseri	2.108.006	3.206.650	65,7
11	Edirne	791.547	1.207.187	65,6
12	Kırklareli	421.099	679.004	62,0
13	Balıkesir	1.634.679	2.663.761	61,4
14	Kütahya	677.082	1.122.296	60,3
15	Düzce	385.856	649.429	59,4
16	Rize	524.616	885.044	59,3
17	Samsun	2.043.340	3.528.407	57,9
18	Konya	2.658.681	4.612.371	57,6
19	Aydın	1.166.264	2.036.397	57,3
20	Karabük	312.434	580.095	53,9

Kaynak: Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü Merkezi Yönetim Mali İstatistik Bültenleri

Konya, Genel bütçe gelirleri açısından 2013 yılında vergi gelirlerinde 2,2 milyar TL'lik vergi geliri ile 11. sırada yer almaktadır. Diğer gelir kalemlerine bakıldığında ise; Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinde 9., Alınan Bağış ve Yardımlarda 42., Faiz, Pay ve Cezalarda 9., Sermaye Gelirlerinde 14., Özel Bütçe kaleminde ise 8. sırada yer almaktadır.

Bütçe harcamalarına ekonomik sınıflandırma açısından bakıldığında ağırlıklı kalemi personel giderleri oluşturmaktadır. 2013 yılında 2,4 milyar TL'lik personel gideri ile Türkiye sıralamasında 4. sırada yer almaktadır.

Personel giderleri açısından 1 milyar TL'lik miktarı ile Sermaye Giderleri yer almaktadır. Sermaye giderlerinde Türkiye sıralamasında 7. sırada yer almaktadır.

Bütçe harcamalarına fonksiyonel sınıflandırma açısından bakıldığında, en fazla eğitim hizmetler sektöründe görülmektedir. 2013 yılında 1,6 milyar TL'lik kamu harcama tutarı ile Türkiye sıralamasında 5. sırada yer almaktadır. Eğitim hizmetlerinde ise 2013 yılında 1,1 milyar TL'lik harcama tutarı ile Türkiye sıralamasında 6. sırada yer almaktadır.

Kamu gelir ve giderleri açısından bakıldığında ilk göze çarpan, 2013 yılında 2,2 milyar liralık vergi geliri elde edilmesine karşılık 2,4 milyar liralık personel gideri yapılmıştır.

Konya'da bütçenin açık vermesinde en önemli etken, elde ettiği gelirler açısından Türkiye'de ilk beş içerisinde yer almazken, harcadığı giderler açısından birçok kalemden ilk beş içerisinde yer almıştır.

Bütçe Gelirleri		
Gelir Kalemleri	(Bin TL)	Sıra
Vergi Gelirleri	2.277.305	11.
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	72.268	9.
Alınan Bağış ve Yardımlar	2	42.
Faizler, Paylar ve Cezalar	159.280	9.
Sermaye Gelirleri	18.201	14.
Özel Bütçe	131.625	8.
Bütçe Giderleri		
Ekonomik Sınıflandırma	(Bin TL)	Sıra
Personel Giderleri	2.400.696	4.
SGK Ödemeleri	425.073	4.
Mal ve Hizmet Alım Gideri	511.764	8.
Cari Transferler	151.576	9.
Sermaye Giderleri	1.018.223	7.
Sermaye Transferi	99.213	3.
Borç Verme	5.778	8.
Fonksiyonel Sınıflandırma	(Bin TL)	Sıra
Genel Kamu Hizmetleri	276.268	5.
Savunma Hizmetleri	220.093	16.
Kamu Düzeni ve Güvenliği	451.260	11.
Ekonomik İşler ve Hizmetler	1.134.010	6.
Çevre Koruma Hizmetleri	1.870	21.
İskan ve Toplum Refah Hizmetleri	97.483	3.
Sağlık Hizmetleri	425.533	5.
Dinlen., Kültür ve Din Hiz	209.806	4.
Eğitim Hizmetleri	1.676.764	5.
Sos. Güv. & Sosyal Yar. Hiz.	119.284	10.